

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-430/25-43917/2

Podgorica, 15.12.2025.godine

Za: MINISTARSTVO FINANSIJA, DIREKTORAT ZA PORESKI I CARINSKI SISTEM, Stanka Dragojevića 2, Podgorica

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona

Veza: Vaš akt br. 10/2-03-430/25-43917/1 od 11.12.2025. godine

Poštovani,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Naime, primarni razlozi za izmjenu Carinskog zakona odnose se na potrebu preciziranja i unapređenja odredbi koje regulišu slučajeve oslobođenja od plaćanja carine na robu koju za službene potrebe uvoze diplomatsko-konzularna predstavništva i međunarodne organizacije, kao i robu koju za lične potrebe uvoze članovi diplomatskog i konzularnog osoblja diplomatsko-konzularnih predstavništava i međunarodnih organizacija. Navedene odredbe su predložene u skladu sa čl. 36 i 37 Bečke konvencije o diplomatskim odnosima i čl. 50 i 62 Bečke konvencije o konzularnim odnosima.

U Izveštaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, navedeno je da za implementaciju ovog Zakona nisu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore. Takođe, navedeno je da Uvođenje oslobođenja od plaćanja carine za robu koja se uvozi u skladu sa ugovorom o kreditu, odnosno zajmu, zaključenim između Crne Gore i međunarodne finansijske organizacije, odnosno druge države kao i između treće strane i međunarodne finansijske organizacije, odnosno druge države u kojem se Crna Gora pojavljuje kao garant, u dijelu koji se finansira dobijenim novčanim sredstvima, ako je tim ugovorom predviđeno da se iz dobijenih novčanih sredstava neće plaćati troškovi uvoznih dažbina može imati neznatan negativan uticaj na prihode budžeta.

Shodno navedenom, sa aspekta državnog budžeta nemamo primjedbi na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona.

S poštovanjem,

 MINISTAR
Novica Vuković

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA CARINSKOG ZAKONA**

Član 1

U Carinskom zakonu ("Službeni list CG", broj 86/22) u članu 15 stav 3 na kraju tačke 3 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaju se četiri nove tačke koje glase:

- "4) raspolaže poslovnim prostorom u vlasništvu ili zakupu;
- 5) posjeduje tehničku opremu i programske aplikacije za elektronsku razmjenu podataka sa Upravom carina u vezi deklaracija, zahtjeva, odluka ili drugih formalnosti koje se shodno carinskim propisima sprovode elektronskim putem;
- 6) odsustvo bilo koje ozbiljne povrede ili ponovljenih povreda carinskih i poreskih propisa, uključujući nepostojanje krivičnih djela koja se odnose na privrednu djelatnost podnosioca zahtjeva;
- 7) nije u stečajnom postupku."

Član 2

Poslije člana 41 dodaje se novi odjeljak i novi član koji glase:

"Odjeljak C

ODREĐIVANJE PORIJEKLA ODREĐENE ROBE

Mjere koje preduzima Vlada

Član 41a

(1) Vlada može donijeti mjere za određivanje porijekla određene robe u skladu sa pravilima porijekla koja se primjenjuju na tu robu.

(2) Bliži način donošenja mjera iz ovog člana propisuje Vlada."

Član 3

U članu 66 stav 9 tačka 2 mijenja se i glasi: "2) posebne slučajeve kada je roba stavljena u postupak privremenog uvoza;"

Član 4

U članu 81 stav 1 riječ: "osam dana" zamjenjuje se riječju: "10 dana".

Član 5

U članu 86 stav 1 poslije riječi: "u skladu sa zakonom" tačka se briše i dodaju se riječi "kojim se uređuje poreski postupak."

Član 6

U članu 88 stav 1 tačka 1 riječ "obračunatog" zamjenjuje se riječju "naplaćenog".

Član 7

Naziv člana 89 se mijenja i glasi: "Prekomjerno naplaćeni iznosi uvoznih ili izvoznih dažbina".

Član 8

U članu 120 poslije stava 2 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(3) U posebnim slučajevima, privredni subjekti mogu sastaviti prateća dokumenta ako su za to dobili odobrenje carinskog organa.

(4) Uslove za davanje odobrenja iz stava 3 ovog člana propisuje Vlada.”

Član 9

U članu 140 stav 5 mijenja se i glasi:

“(5) Carinski organ obrazuje Komisiju za provjeravanje uslova, utvrđivanje vrijednosti i prodaju robe iz stava 1 ovog člana.”

Poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

“(6) Bliži način prodaje robe iz stava 1 ovog člana i skladištenja robe iz stava 2 ovog člana, kao i bliži sastav i način vršenja poslova Komisije iz stava 5 ovog člana propisuje Vlada.”

Član 10

U članu 195 stav 1 tačka 1 mijenja se i glasi:

“1) roba za koju je međunarodnim ugovorom predviđeno oslobođenje od plaćanja carine;”.

Poslije tačke 1 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

“1a) roba koja je namijenjena za:

- službene potrebe stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava, uz uslov uzajamnosti, odnosno predstavništava međunarodnih organizacija, ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom, akreditovanih u Crnoj Gori;
- lične potrebe članova diplomatskog osoblja stranog diplomatskog predstavništva, odnosno predstavništva međunarodnih organizacija i članova konzularnog osoblja stranog konzularnog predstavništva, akreditovanih u Crnoj Gori i članova njihovih porodica koji sa njima žive u zajedničkom domaćinstvu ako nijesu državljani Crne Gore ili u Crnoj Gori nemaju stalno prebivalište, uz uslov uzajamnosti;
- lične potrebe administrativno-tehničkog osoblja stranog diplomatskog predstavništva, odnosno predstavništva međunarodnih organizacija i stranog konzularnog predstavništva, akreditovanih u Crnoj Gori, i članova njihovih porodica koji sa njima žive u zajedničkom domaćinstvu ako nijesu državljani Crne Gore ili u Crnoj Gori nemaju stalno prebivalište, u pogledu predmeta uvezenih prilikom njihovog prvog doseljenja u prvih šest mjeseci službovanja u Crnoj Gori, uz uslov uzajamnosti;

1b) robu koja se uvozi u skladu sa ugovorom o kreditu, odnosno zajmu, zaključenim između Crne Gore i međunarodne finansijske organizacije, odnosno druge države kao i između treće strane i međunarodne finansijske organizacije, odnosno druge države u kojem se Crna Gora pojavljuje kao garant, u dijelu koji se finansira dobijenim novčanim sredstvima, ako je tim ugovorom predviđeno da se iz dobijenih novčanih sredstava neće plaćati troškovi uvoznih dažbina;”.

Tačka 13 mijenja se i glasi:

“(13) roba koja direktno služi za obavljanje poslova iz muzejske, arhivske, konzervatorske, bibliotečke, književne, muzičke, likovne, filmske i pozorišne djelatnosti, a na osnovu mišljenja nadležnog ministarstva;”.

Tačka 32 mijenja se i glasi:

“32) roba koja se koristi u svrhu zaštite kulturnih dobara i za podizanje, zaštitu i održavanje spomen-obilježja, a na osnovu mišljenja nadležnog organa;”.

Poslije stava 1 dodaju se četiri nova stava koji glase:

„(2) Diplomatski agent stranog diplomatskog predstavništva, odnosno predstavništva međunarodnih organizacija i konzularni funkcioner stranog konzularnog predstavništva, akreditovanih u Crnoj Gori ostvaruju pravo na oslobođenje od carina prilikom uvoza najviše dva motorna vozila za vrijeme službovanja u Crnoj Gori, osim ako uslov uzajamnosti ne predviđa drugačije.

(3) Konzularni službenici ako nijesu državljani Crne Gore ili nemaju u Crnoj Gori stalno prebivalište i članovi administrativno-tehničkog osoblja stranog diplomatskog predstavništva, odnosno predstavništva međunarodnih organizacija i stranog konzularnog predstavništva, akreditovanih u Crnoj Gori ostvaruju pravo na oslobođenje od carina prilikom uvoza jednog motornog vozila za vrijeme službovanja u Crnoj Gori, osim ako uslov uzajamnosti ne predviđa drugačije.

(4) Oslobođenje od plaćanja carine iz stava 1 tačka 1a ovog člana ne odnosi se na konzulate kojima rukovode počasní konzularni funkcioneri, osim za konzularne službenike ako nijesu državljani Crne Gore ili nemaju u Crnoj Gori stalno prebivalište i predmete namijenjene isključivo za službenu upotrebu konzulata kojim rukovodi počasní konzularni funkcioner: grbove, zastave, natpise, pečate i štambilje, knjige, službene štampane stvari, kancelarijski namještaj, kancelarijski materijal i pribor i slične predmete koje konzulatu dostavlja država imenovanja ili koji mu se dostavljaju na njen zahtjev.

(5) U slučajevima iz stava 1 tačka 1a ovog člana, drugim licima iz stava 6 ovog člana, ne smatraju se članovi porodica nosilaca prava koji sa njima žive u zajedničkom domaćinstvu i lica koja mogu ostvariti pravo na oslobođenje iz stava 1, tačka 1a al. 1, 2 i 3, u slučaju međusobnog raspolaganja robom”.

Dosadašnji st. 2, 3 i 4 postaju st. 6, 7 i 8.

Član 11

U članu 199 stav 4 riječ “ministarstvo.” zamijenjuje se riječima: “carinski organ.”.

Član 12

U članu 202 stav 1 riječ “Vlada” zamjenjuje se riječima: “carinski organ”.

Poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

“(6) Bliže uslove i način ustupanja robe uz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.”

Član 13

U članu 204 stav 1 poslije tačke 1 dodaju se tri nove tačke koje glase:

“1a) obavlja poslove zastupanja pred carinskim organom bez odobrenja za obavljanje poslova zastupanja (član 15 stav 1);

1b) postupa suprotno članu 15 st. 2 i 3 tačka 3;

1c) bez odlaganja ne obavijesti Upravu carina o promjeni koja nastane nakon što je odobrenje donešeno i koja može uticati na izdavanje odobrenja za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom (član 15 stav 4 tačka 2)”.

Član 14

U članu 216 stav 1 riječi: "31. decembra 2025. godine", zamjenjuju se riječima: "31. decembra 2027. godine".

Član 15

U članu 218 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

"2) Odredbe člana 195 stav 1 tač. 1b, 13, 31, 32, 34 do 39 prestaju da važe danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji."

Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.

Član 16

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona, sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI DA DONOŠENJE ZAKONA

Carinski zakon ("Službeni list CG" broj 86/22) čija primjena je počela u februaru 2023. godine je u najvećoj mjeri usaglašen sa Carinskim zakonom Evropske unije-Uredba EU br. 952/2013. Ovim zakonom uređuju se način i postupci koji se primjenjuju na robu koja se unosi i iznosi iz carinskog područja Crne Gore. Novi Carinski zakon donijet je u skladu sa realnim potrebama savremene međunarodne trgovine, imajući u vidu promjene u društvu i ekonomiji, nastale kao posljedica globalizacije i savremenog načina komunikacije, tj. primjene visoko razvijene informacione tehnologije, što ima za posljedicu mijenjanje tokova međunarodne trgovine. Naime, složenost međunarodne trgovine značajno se povećala, što je dovelo do većeg opterećenja carinske službe. Cilj Zakona je da olakša protok robe koja tranzitira, ulazi ili izlazi iz Crne Gore, kako bi se poboljšala konkurentnost preduzeća i istovremeno zaštitili finansijski i ekonomski interesi Crne Gore, te sigurnost i bezbjednost potrošača. Takođe, usmjeren je ka daljem napredovanju carina u bespapirno, integrisano i potpuno elektronsko okruženje.

Primarni razlozi za izmjenu Carinskog zakona odnose se na potrebu preciziranja i unapređenja odredbi koje regulišu slučajeve oslobođenja od plaćanja carine na robu koju za službene potrebe uvoze diplomatsko-konzularna predstavništva i međunarodne organizacije, kao i robu koju za lične potrebe uvoze članovi diplomatskog i konzularnog osoblja diplomatsko konzularnih predstavništava i međunarodnih organizacija. Navedene odredbe su predložene u skladu sa čl. 36 i 37 Bečke konvencije o diplomatskim odnosima i čl. 50 i 62 Bečke konvencije o konzularnim odnosima

Pored navedenog, zakonom se predlaže usaglašavanje odredbi koje regulišu otvaranje slobodnih carinskih prodavnica sa praksama država članica EU i regiona, u dijelu izdavanja odobrenja za otvaranje ovih prodavnica. Imajući u vidu da se carinske prodavnice mogu otvarati na aerodromima i lukama otvorenim za međunarodni saobraćaj, kao i da je za izdavanje odobrenja ključno obezbjeđenje uslova za adekvatno vršenje carinskog nadzora ovim izmjenama se predlaže da odobrenja za otvaranje slobodnih carinskih prodavnica izdaje carinski organ. Na ovaj način će se obezbijediti da se odredbe Carinskog zakona koje uređuju donošenje, izmjenu, ukidanje, poništenje i suspenziju odluka primjenjuju i na odobrenje za otvaranje slobodnih carinskih prodavnica.

Ovim izmjenama će se prenijeti i preostale odredbe iz Carinskog zakona EU, koje nijesu sadržane u važećem Carinskom zakonu CG. Riječ je o odredbama koje se odnose na utvrđivanje porijekla robe, izradu prateće dokumentacije od strane privrednih subjekata, kao i na dostupnost prateće dokumentacije za potrebe carinskih formalnosti

putem sistema jedinstvenog elektronskog okruženja za carinu, čija implementacija je u toku.

Puna implementacija Carinskog zakona EU podrazumijeva nadogradnju ili stvaranje elektronskih sistema koji se uvode postupno - kroz tranzicione periode. Uprava carina, u skladu sa IT Strategijom 2025-2026, kontinuirano radi na uspostavljanju velikog broja sistema koji moraju biti interkonektivni i interoperabilni sa sistemima EU. Navedenim izmjenama zakona se predlaže odlaganje roka za implementaciju preostalih sistema do 31. decembra 2027. godine.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Jedno od tri završna mjerila u poglavlju 29 – Carinska unija odnosi se na obavezu usklađivanja carinskog zakonodavstva sa relevantnim propisima Evropske unije. Usvajanjem Carinskog zakona ("Službeni list", CG br. 86/22) i Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti ("Službeni list CG", br. 26/23 i 97/23) postignut je visok stepen usaglašenosti carinskih propisa sa Carinskim zakonom Evropske unije (Regulativa 952/2013) i propisima za njegovo sprovođenje (Delegirana Regulativa 2015/2446 i Implementaciona Regulativa 2015/2447).

Zakon o izmjenama i dopunama Carinskog zakona se predlaže prevashodno zbog potrebe boljeg definisanja nacionalnih odredbi koje se odnose na oslobođenje od plaćanja carine na robu koju uvoze diplomatsko-konzularna predstavništva i međunarodne organizacije, zastupanje pred carinskim organom i otvaranje slobodnih carinskih prodavnica. Međutim, pored navedenog izmjenama zakona će se obuhvatiti i određena rješenja iz Carinskog zakona EU koja nijesu bila predmet usaglašavanja prilikom donošenja novog Carinskog zakona u julu 2022.godine. Naime, radi se o odredbama koje uređuju pravila o porijeklu za određenu robu i izradu prateće dokumentacije uz carinsku deklaraciju. Na ovaj način će se obezbijediti puna usaglašenost sa Carinskim zakonom EU.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Odredbama člana 1 uređuju se uslovi koje treba da ispunjava privredno društvo i preduzetnik radi dobijanja odobrenja za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom. Dodaju se dva nova uslova za dobijanje predmetnog odobrenja, i to: odsustvo bilo koje ozbiljne povrede ili ponovljenih povreda carinskih i poreskih propisa, uključujući nepostojanje krivičnih djela koja se odnose na privrednu djelatnost podnosioca zahtjeva, kao i da privredno društvo ili preduzetnik nije u stečajnom postupku. Ovi uslovi se dodaju iz razloga bolje kontrole integriteta privrednih subjekata i jačanja povjerenja i pravne sigurnosti u sprovođenju carinskih postupaka. Pored navedenog, dodati su i uslovi koji su već sadržani u podzakonskim aktima, ali koji su usaglašeni sa razvojem tehnologije i poslovanja privrednih subjekata. Namjera je da svi uslovi budu sistematizovani na jednom mjestu, u Carinskom zakonu.

Odredbama člana 2 vrši se dodatno usaglašavanje sa Carinskim zakonom EU u dijelu donošenja mjera za određivanje porijekla za određenu robu, odnosno omogućava da Vlada podzakonskim aktima, kada je potrebno usvoji posebne mjere kojima se

utvrđuje porijeklo za određene robe, a u skladu sa važećim pravilima porijekla (npr. u slučajevima kada je potrebno razjasniti kako se primjenjuje pravilo o poslednjoj ekonomski opravdanoj preradi ili obradi). Ovo iz razloga specifičnosti u proizvodnim procesima, sastavu materijala ili načinu obrade/prerade.

Odredbama člana 3 vrši se preciznije usaglašavanje sa Carinskim zakonom EU u dijelu izuzimanja od obaveze polaganja obezbjeđenja za posebne slučajeve stavljanja robe u postupak privremenog uvoza, a koje će propisati Vlada.

Odredbama člana 4 produžava se rok za plaćanje plaćanje uvoznih ili izvoznih dažbina sa osam na 10 dana. Naime, Carinski zakon EU propisuje da rok za plaćanje carinskog duga ne može biti duži od 10 dana od dana obavještenja dužnika o iznosu duga. Države članice EU nacionalnim propisima određuju navedeni rok.

Odredbama člana 5 precizira se da će carinski organ radi naplate uvoznih dažbina preduzeti mjere koje su mu dostupne u skladu sa zakonom kojim se uređuje poreski postupak.

Odredbama čl. 6-7 u dijelu koji reguliše povraćaj i otpust carinskog duga vrše se terminološke ispravke.

Odredbama člana 8 vrši se dodatno usaglašavanje sa Carinskim zakonom EU u dijelu stvarnja normativnih uslova da privredni subjekti sami sastavljaju prateće isprave (npr. potvrda o vaganju banana) uz odobrenja carinskog organa.

Odredbama člana 9 uvodi se osnov za uređenje postupka skladištenja oduzete i ustupljene robe propisom Vlade.

Odredbama člana 10 propisuju se slučajevi oslobođenja od plaćanja uvoznih dažbina kada robu uvoze diplomatsko konzularna predstavništva i međunarodne organizacije za službene potrebe i članovi diplomatskog i konzularnog osoblja i administrativno tehničkog osoblja diplomatsko konzularnih predstavništava i međunarodnih organizacija za lične potrebe. Pravo na oslobođenje je moguće ostvariti uz uslov uzajamnosti.

Ovom odredbom se uvodi oslobođenje od plaćanja carine za robu koja se uvozi u skladu sa ugovorom o kreditu, odnosno zajmu, zaključenim između Crne Gore i međunarodne finansijske organizacije, odnosno druge države kao i između treće strane i međunarodne finansijske organizacije, odnosno druge države u kojem se Crna Gora pojavljuje kao garant, u dijelu koji se finansira dobijenim novčanim sredstvima, ako je tim ugovorom predviđeno da se iz dobijenih novčanih sredstava neće plaćati troškovi uvoznih dažbina. Na ovaj način će se izjednačiti poreski i carinski tretman kod uvoza robe po osnovu međunarodnih ugovora o kreditu i zajmu, kako bi se omogućila efikasna realizacija projekata od javnog interesa, naročito u oblastima infrastrukture, zdravstva, obrazovanja i zaštite životne sredine.

Odredbama člana 11 predlaže se da carinski organ bude nadležan za izdavanje odobrenja za otvaranje slobodnih carinskih prodavnica. Na ovaj način će se obezbijediti da se odredbe iz Carinskog zakona koje se odnose na donošenje, izmjenu, ukidanje, poništavanje i suspenziju odluka primjenjuju i na ovu vrstu odobrenja.

Odredbama člana 12 predlaže se da carinski organ može ustupiti robu koja je trajno oduzeta ili ustupljena u korist države državnim organima, kulturnim i naučnim ustanovama, humanitarnim organizacijama i drugim korisnicima humanitarne pomoći. Navedeno se predlaže zbog pojednostavljenja i ubrzanja postupka ustupanja robe. Pored navedenog, carinski organ je već ovlašćen da donese odluku da li će se oduzeta roba

prodati ili uništiti. Takođe, često se dešava da je potrebno ustupiti kvarljivu robu (voće, povrće) iz kog razloga je potrebno brzo reagovati, zbog čega je cjelishodno ovlastiti carinski organ da vrši ustupanje robe.

Odredbama člana 13 propisuju se kaznene odredbe za slučajeve kada se zastupanje pred carinskim organom vrši u suprotnosti sa članom 15 Carinskog zakona, odnosno kada se ne poštuju uslovi za obavljanje zastupanja. Važećim Carinskim zakonom nije bila propisana prekršajna norma za kršenje odredbi koje propisuju zastupanje pred carinskim organom, što se u praksi pokazalo kao nedostatak za tu oblast te je bilo neophodno istu propisati.

Odredbama člana 14 odlaže se rok za implementaciju elektronskih sistema za obradu podataka iz člana 8 stav 1 Carinskog zakona do 31 decembra 2027. godine.

Odredbama člana 15 propisuje se da će se nacionalna oslobođenja od plaćanja uvoznih dažbina primjenjivati do pristupanja Crne Gore EU, a što je zahtjev Evropske komisije u procesu pregovaranja.

Odredbama člana 16 propisuje se da će Zakon stupiti na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

V. Finansijska sredstva koja je potrebno obezbijediti u Budžetu Crne Gore za sprovođenje ovog zakona

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti sredstva u Budžetu Crne Gore.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

Ministarstvo finansija

NAZIV PROPISA

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona, sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

Carinski zakon ("Službeni list CG" broj 86/22) čija primjena je počela u februaru 2023. godine je u najvećoj mjeri usaglašen sa Carinskim zakonom Evropske unije-Uredba EU br. 952/2013. Ovim zakonom uređuju se način i postupci koji se primjenjuju na robu koja se unosi i iznosi iz carinskog područja Crne Gore. Novi Carinski zakon donijet je u skladu sa realnim potrebama savremene međunarodne trgovine, imajući u vidu promjene u društvu i ekonomiji, nastale kao posljedica globalizacije i savremenog načina komunikacije, tj. primjene visoko razvijene informacione tehnologije, što ima za posljedicu mijenjanje tokova međunarodne trgovine. Naime, složenost međunarodne trgovine značajno se povećala, što je dovelo do većeg opterećenja carinske službe. Njegov cilj je da olakša protok robe koja tranzitira, ulazi ili izlazi iz Crne Gore, kako bi se poboljšala konkurentnost preduzeća i istovremeno zaštitili finansijski i ekonomski interesi Crne Gore, te sigurnost i bezbjednost potrošača. Takođe, usmjeren je ka daljem napredovanju carina u bespapirno, integrisano i potpuno elektronsko okruženje.

Primarni razlozi za izmjenu Carinskog zakona odnose se na potrebu preciziranja i unapređenja odredbi koje regulišu slučajeve oslobođenja od plaćanja carine na robu koju za službene potrebe uvoze diplomatsko-konzularna predstavništva i međunarodne organizacije, kao i robu koju za lične potrebe uvoze članovi diplomatskog i konzularnog osoblja diplomatsko-konzularnih predstavništava i međunarodnih organizacija. U praksi je bilo nerazumijevanja i neujednačenog postupanja prilikom uvoza vozila koja za lične potrebe uvoze diplomatski agenti. Namjera je da se ovim zakonom riješe nedorečenosti i neujednačenosti koje su uočene u samoj primjeni Carinskog zakona.

Takođe, propisuje se i oslobođenje od plaćanja carine za robu koja se uvozi u skladu sa

ugovorom o kreditu, odnosno zajmu, zaključenim između Crne Gore i međunarodne finansijske organizacije, odnosno druge države kao i između treće strane i međunarodne finansijske organizacije, odnosno druge države u kojem se Crna Gora pojavljuje kao garant, u dijelu koji se finansira dobijenim novčanim sredstvima, ako je tim ugovorom predviđeno da se iz dobijenih novčanih sredstava neće plaćati troškovi uvoznih dažbina. Na ovaj način će se izjednačiti poreski i carinski tretman kod uvoza robe po osnovu međunarodnih ugovora o kreditu i zajmu, kako bi se omogućila efikasna realizacija projekata od javnog interesa, naročito u oblastima infrastrukture, zdravstva, obrazovanja i zaštite životne sredine.

Pored navedenog, Zakonom se predlaže usaglašavanje odredbi koje regulišu otvaranje slobodnih carinskih prodavnica sa praksama država članica EU i regiona, u dijelu izdavanja odobrenja za otvaranje ovih prodavnica. Imajući u vidu da se carinske prodavnice mogu otvarati na aerodromima i lukama otvorenim za međunarodni saobraćaj, kao i da je za izdavanje odobrenja za rad ključno obezbjeđenje uslova za adekvatno vršenje carinskog nadzora, ovim izmjenama se predlaže da odobrenja za otvaranje slobodnih carinskih prodavnica izdaje carinski organ. Na ovaj način će se obezbijediti da se odredbe Carinskog zakona koje uređuju donošenje, izmjenu, ukidanje, poništenje i suspenziju odluka primjenjuju i na odobrenje za otvaranje slobodnih carinskih prodavnica.

Predloženim izmjenama Zakona uređuju se uslovi koje treba da ispunjava privredno društvo i preduzetnik radi dobijanja odobrenja za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom. Dodaju se dva nova uslova za dobijanje predmetnog odobrenja, i to: odsustvo bilo koje ozbiljne povrede ili ponovljenih povreda carinskih i poreskih propisa, uključujući nepostojanje krivičnih djela koja se odnose na privrednu djelatnost podnosioca zahtjeva, kao i da privredno društvo ili preduzetnik nije u stečajnom postupku. Ovi uslovi se dodaju iz razloga bolje kontrole integriteta privrednih subjekata i jačanja povjerenja i pravne sigurnosti u sprovođenju carinskih postupaka. Pored navedenog, dodati su i uslovi koji su već sadržani u podzakonskim aktima, ali koji su usaglašeni sa razvojem tehnologije i poslovanja privrednih subjekata. Namjera je da svi uslovi budu sistematizovani na jednom mjestu, u Carinskom zakonu.

Predloženim zakonom propisuju se kaznene odredbe za slučajeve kada se zastupanje pred carinskim organom vrši u suprotnosti sa članom 15 Carinskog zakona, odnosno kada se ne poštuju uslovi za obavljanje poslova zastupanja. Važećim Carinskim zakonom nije bila propisana prekršajna norma za kršenje odredbi koje propisuju zastupanje pred carinskim organom, što se u praksi pokazalo kao nedostatak za tu oblast te je bilo neophodno istu propisati.

Ovim izmjenama će se prenijeti i preostale odredbe iz Carinskog zakona EU, koje nijesu sadržane u važećem Carinskom zakonu CG. Riječ je o odredbama koje se odnose na utvrđivanje porijekla robe i izradu prateće dokumentacije od strane privrednih subjekata na osnovu odobrenja carinskog organa.

Dalje, navedenim zakonom će se izvršiti terminološko usaglašavanje sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara i Zakonom o spomen-obilježjima.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Ciljevi izmjena zakona su precizno i jasno definisanje pravila o oslobođenju od carina za robu koju uvoze diplomatsko-konzularna predstavništva, međunarodne organizacije i diplomatsko-konzularno osoblje u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima i Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima. Namjera je da se ovim zakonom riješe nedorečenosti i neujednačenosti koje su uočene u primjeni Zakona u ovom segmentu.

Pored navedenog, predloženom izmjenom Carinskog zakona se vrši usaglašavanje sa dobrom međunarodnom praksom u dijelu izdavanja odobrenja za otvaranje slobodnih carinskih prodavnica.

Dodatno, uvode se normativni usovi za sastavljanje prateće dokumentacije uz carinsku deklaraciju od strane privrednih subjekata, uz saglasnost carinskog organa.

Zakonom i izmjenama i dopunama Carinskog zakona se predlaže i odlaganje roka za implementaciju preostalih carinskih IT sistema do 31.12.2027. godine. Uspostavljanje ovih sistema predstavlja izuzetno složen i tehnički zahtjevan proces koji zahtijeva pažljivo planiranje, obezbjeđenje adekvatnih finansijskih i kadrovskih resursa. S tim u vezi, Vlada je donijela Program za razvoj carinskih IT sistema 2025-2026 koji sadrži pregled trenutnog stanja i nivo transformacije koji treba postići u tom vremenskom periodu. U suštini opisuje dva scenarija, sadašnje stanje i stanje koje treba postići u narednom periodu do kraja 2026. godine.

Izmjenama zakona postići će se i puna pravna usaglašenost sa relevantnim odredbama Carinskog zakona EU.

Predloženi propis je u skladu sa postojećim Vladinim strategijama i programima, te daje značajan doprinos ostvarivanju šireg cilja unapređenja poslovne i administrativne efikasnosti, kao i digitalizacije javnih usluga, kao na primjer sa:

- Program trgovinskih olakšica 2024-2026 s okvirnim Akcionim planom;
- Program rada za razvoj carinskih IT sistema – IT Strategija Uprave carina za period 2025-2026;
- Poslovom strategijom Uprave carina 2025-2026

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Status quo opcija (bez izmjene zakona) bi podrazumijevala primjenu važećeg propisa – na ovaj način bi se nastavilo sa primjenom propisa koji nije jasno i sveobuhvatno uredio pitanja koja se tiču oslobodjenja od plaćanja carine za robu koju uvoze diplomatsko-konzularna predstavništva, međunarodne organizacije i njihovo osoblje, uslove za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom i druga. Takođe, Carinski zakon bi ostao terminološki neusklađen sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara i Zakonom o spomen-obilježjima.

Zbog suštinskih novina koje se uvode u carinsku praksu, jasnijeg definisanja odredbi i dodatnog usaglašavanja sa EU pravilima, neophodno je bilo pristupiti predlaganju izmjena Carinskog zakona.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Predloženi propis imaće pozitivne efekte na pravna i fizička lica zbog jasnijeg definisanja pojedinih odredbi, čime će se smanjiti neizvjesnost u postupcima pred carinskim organom. Naime, bolja kontrola i jasna pravila doprinose sigurnosti privrednih subjekata i boljim javnim prihodima.

Primjena propisa neće izazvati dodatne troškove građanima i privredi.

Jasna pravila i predvidljivost u carinskim postupcima podržavaju stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju.

Očekuje se da će primjena Zakona doprinijeti stvaranju transparentnijeg i pouzdanijeg okruženja za međunarodnu trgovinu.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će

proisteći finansijske obaveze?;

- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa.

Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Uvođenje oslobođenja od plaćanja carine za robu koja se uvozi u skladu sa ugovorom o kreditu, odnosno zajmu, zaključenim između Crne Gore i međunarodne finansijske organizacije, odnosno druge države kao i između treće strane i međunarodne finansijske organizacije, odnosno druge države u kojem se Crna Gora pojavljuje kao garant, u dijelu koji se finansira dobijenim novčanim sredstvima, ako je tim ugovorom predviđeno da se iz dobijenih novčanih sredstava neće plaćati troškovi uvoznih dažbina može imati neznatan negativan uticaj na prihode budžeta. Ovo iz razloga jer se oslobođenje odnosi na specifične projekte čije finansiranje proizilazi iz međunarodnih ugovora, koji u pravilu već sadrže odredbe o oslobođenju od plaćanja poreza i carina. Primjena ove norme doprinosi bržem i efikasnijem korišćenju stranih kreditnih sredstava, što ima indirektan pozitivan uticaj na ekonomski razvoj i javne investicije.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

Interresorna Radna grupa je pripremila Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona. Pored predstavnika Ministarstva finansija, članovi Radne grupe su predstavnici Uprave carina, Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva kulture i medija.

Javni poziv za konsultovanje zainteresovane javnosti u početnoj fazi izrade zakona je objavljen 18. septembra 2025. godine i u ostavljenom roku od 15 dana nijesu stigli predlozi u vezi sa izmjenom Zakona. Nakon isteka roka za konsultovanje zainteresovane javnosti, dostavljeni su predlozi Privredne komore za koje Radna grupa konstatovala je nijesu materija Carinskog zakona, već drugih zakona i instrukcija carinskog organa.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Moguće su tehničke i organizacione prepreke u punoj implementaciji carinskih elektronskih sistema. Rizik od kašnjenja u povezivanju sa EU informacionim sistemima može usporiti primjenu pojedinih odredbi Carinskog zakona.

Planirano je fazno uvođenje sistema do 31. decembra 2027. godine, uz praćenje dinamike realizacije i organizovanje obuka. U kontinuitetu će se sprovoditi aktivnosti na jačanju tehničkih i kadrovskih kapaciteta.

Indikatori za praćenje:

- broj uspostavljenih carinskih IT sistema;
- broj realizovanih obuka i obuhvaćenih službenika,
- vrijeme potrebno za sprovođenje carinskih postupaka,
- broj zahtjeva za tumačenjem odredbi.

Ministarstvo finansija će u saradnji sa Upravom carina biti zaduženo za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa.

Datum i mjesto

11. decembar 2025. godine
Podgorica

Starješina

